

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/77/2024
Identifikačné číslo spisu:	6121438955
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6121438955.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava - mestská časť Ružinov, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného spoločnosťou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava - mestská časť Ružinov, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: U. I., narodený XX. L. XXXX, N., C. XX/XX, zastúpený Centrom správnej pomoci Košice, o.z., Košice - Sever, Tomášikova 147/3, IČO: 51 847 124, o zaplatenie 8.363,33 eura s prísl., v konaní vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 1Csp/179/2021, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 5. decembra 2023, č.k. 5CoCsp/108/2022-356, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 5. decembra 2023, č.k. 5CoCsp/108/2022-356 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 1Csp/179/2021-369 z 23. januára 2024 z r u š u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) rozsudkom č.k. 1Csp/179/2021-306 zo dňa 12. októbra 2022 rozhodol tak, že I. konanie o zaplatenie sumy 5.051,83 eura s prísl. zastavuje, II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietá, III. žalovanému sa priznáva plná náhrada trov konania a IV. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 181 ods. 2 CSP, § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 9, § 565 OZ, § 1 ods. 1, 2, § 2 písm. a) až d), § 7 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, 2, § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách.

1.1. Súd prvej inštancie so žalobcom predložených listín mal za preukázané, že žalobca nedisponuje v tomto spore aktívnou vecnou legitímáciou, teda hmotnoprávnym vzťahom so žalovaným, na základe ktorého by bol oprávnený sa domáhať od žalovaného plnenia. V odôvodnení poukázal na nespornú skutočnosť, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere č. 5073419200 zo dňa 11. júna 2015, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver a žalovaný tento úver nesplácal riadne a včas. V dôsledku jeho omeškania s uhrádzaním jednotlivých splátok tohto úveru

právny predchodca žalobcu listom zo dňa 3. marca 2021 vyhlásil okamžitú splatnosť celého úveru. Toto oznámenie nebolo preukázateľne doručené žalovanému. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ vyžaduje pred zosplatnením pohľadávky upozornenie spotrebiteľa na možnosť takéhoto postupu v zmysle § 565 OZ aspoň 15 dní pred takýmto postupom. Toto upozornenie - výzva zo dňa 30. januára 2020 však taktiež nebolo nikdy preukázateľne žalovanému doručené do vlastných rúk. Všetky tieto písomnosti boli žalovanému zrejme odoslané na adresu známu veriteľovi, čo právny predchodca žalobcu považoval zrejme v zmysle všeobecných obchodných podmienok predmetnej zmluvy za účinné doručenie. Súd prvej inštancie sa s takýmto názorom nestotožnil, pretože doručovanie takýchto dôležitých písomností týkajúcich sa úverového zmluvného vzťahu fikciou doručenia bez toho, aby sa spotrebiteľ o nich reálne dozvedel, považoval za nekalú praktiku dodávateľa rozpornú s dobrými mravmi, nakoľko sa tieto písomnosti nedostali reálne do dispozičnej sféry dlžníka - žalovaného. V danom prípade nie je možné aplikovať procesnoprávne predpisy a tam upravenú fikciu doručenia, ale je potrebné aplikovať § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.

1.2. Súd prvej inštancie konštatoval, že nedošlo k účinnému zosplatneniu predmetného úveru zo strany právneho predchodcu žalobcu, a preto nemohlo dôjsť ani k platnému postúpeniu pohľadávky vyplývajúcej z predmetnej úverovej zmluvy, keďže nebola dodržaná zákonná podmienka v zmysle § 17 ods. 1 a ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Pohľadávka bola postúpená ešte pred termínom konečnej splatnosti úveru (20. júna 2024), pričom v zmysle vyššie uvedeného sa pohľadávka nemohla stať predčasne splatnou pred týmto termínom. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie konštatoval neplatnosť samotného postúpenia predmetnej uplatnenej pohľadávky na súčasného žalobcu a keďže nedošlo k platnému postúpeniu predmetnej pohľadávky na súčasného žalobcu, súd prvej inštancie konštatoval nedostatok aktívnej vecnej legítimácie v spore, čo má za následok zamietnutie žaloby v celom rozsahu. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP a žalovanému priznal plnú náhradu trov konania, nakoľko žalobca v spore nebol úspešný.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudkom č.k. 5CoCsp/108/2022-356 z 5. decembra 2023 (ďalej aj ako „napadnutý rozsudok“) preskúmal rozsudok podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP ako aj konanie mu predchádzajúce bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a rozsudok v odvolaní napadnutých výrokoch II. a III. ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP a žalovanému priznal proti žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd dal za pravdu žalobcovi, keď s poukazom na § 45 ods. 1 OZ, ako aj teóriu dôjdenia, tvrdil, že nie je potrebné, aby sa adresát skutočne oboznámil s obsahom listinnej zásielky, resp. aby mu bola skutočne doručená, ale stačí, ak mal objektívnu možnosť sa s obsahom zásielky oboznámiť. Konštatoval dôvodnosť tejto námietky vo vzťahu k doručovaniu zásielky zo 4. mája 2020 označenej ako „Výzva“, ktorou žalovanému bolo oznámené zosplatnenie úveru a výzva na zaplatenie celej dlžnej sumy 11.132,89 eura. Zásielka bola žalovanému doručovaná doporučene na adresu Nová 29/11, Harichovce a z tejto adresy sa vrátila právnenému predchodcovi žalobcu späť 1. júna 2020 ako v odbernej lehote nevyzdvihnutá.

2.2. Podľa odvolacieho súdu ale iná situácia nastala pri zásielke z 30. januára 2020, ktorou právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že k 30. januáru 2020 dlhuje 3.292,70 eura a vyzval ho na zaplatenie tejto sumy a súčasne ho upozornil na oprávnenie banky vyhlásiť mimoriadnu splatnosť. Žalobca žiadnym (resp. dostatočným) dôkazom nepreukázal doručenie tejto zásielky, ktorú bol povinný podľa § 53 ods. 9 OZ v nadväznosti na § 565 OZ doručovať žalovanému. Odvolací súd mal za to, že právny predchodca žalobcu 30. januára 2020 listom označeným ako Výzva nepreukázal, že zásielku odovzdal na poštovú prepravu. K uvedenej výzve žalobca nepredložil žiaden doklad. Nebola predložená poštová návratka osvedčujúca buď doručenie tejto zásielky, resp. jej vrátenie v dôsledku neprevzatia v odbernej lehote. Žalobca nepreukázal skutočnosť reálneho doručenia zásielky do dispozičnej sféry žalovaného. Podací hárok č. EPH 188343456 (č.l. 172) nie je spôsobilý túto skutočnosť preukázať. Odvolací súd zdôraznil, že v danom prípade nie je možné aplikovať procesnoprávne predpisy a tam upravenú fikciu doručenia, ale je potrebné aplikovať § 45 ods. 1 OZ, v zmysle ktorého prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. V zhode so súdom prvej inštancie zastal názor, že žalobca nepreukázal, že zásielka z 30. januára 2020 bola žalovanému doručená do jeho

dispozičnej sféry. Podací hárok č. EPH 188343456 (č.l. 172) nie je spôsobilý túto skutočnosť preukázať, žalobca nepredložil ani žiaden iný dôkaz, ktorým by preukázal, že zásielka bola žalovanému doručená, resp. že zásielka bola právnomu predchodcovi žalobcu vrátená ako neprevzatá v odbernej lehote. V dôsledku uvedeného mal odvolací súd za to, že neboli splnené podmienky na zosplatnenie úveru a tým ani na následné platné postúpenie celého úveru. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o tom, že žalobca v spore nepreukázal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky právneho predchodcu žalobcu voči žalovanému zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keďže žalobca nepreukázal splnenie požiadaviek podľa § 53 ods. 9 OZ a konštatoval správnosť záveru súdu prvej inštancie o nedostatku vecnej legitímácie na strane žalobcu.

2.3. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní plne úspešný, preto mu odvolací súd priznal nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi v rozsahu 100 %.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP (odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP (rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu).

3.1. Dovolací dôvod uplatnený podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP žalobca vzhľadom na súvislosti s vyriešením právnej otázky, či doručovanie výzvy veriteľa do dispozičnej sféry spotrebiteľa preukázané podacím hárkom spôsobuje účinky riadneho doručovania do dispozičnej sféry, pokiaľ je adresátom spotrebiteľ. Poukázal na rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 5Cdo/129/2010 z 28. januára 2011, sp. zn. 1ObdoV/63/2005 z 30. apríla 2007, R 4/2021 a 4Cdo/90/2023 z 29. novembra 2023, v ktorých s poukazom na R 71/2018 videl ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít (čl. 2 ods. 2 CSP). Uviedol, že všeobecnou požiadavkou toho, aby bolo možné písomnosť považovať za doručenú je to, aby adresát mal objektívnu možnosť sa s touto oboznámiť a pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručenú najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, t. j. len, čo sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície.

3.2. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP žalobca uviedol, že odvolací súd odôvodnil svoj potvrdzujúci rozsudok zmätočne, nekonzistentne a nepredvídateľne, nakoľko právne závery odvolacieho súdu uvedené v odôvodnení sú v extrémnom rozpore s doslovným znením zákona, odbornej literatúry, ako aj právnymi závermi v rozhodnutiach najvyšších súdnych autorít a iných krajských súdov, čo žiadnym spôsobom neprispieva k princípu právnej istoty. Dovolateľ nerozumie dôvodom, pre ktoré odvolací súd neuznal poštový podací hárok v kombinácii so zmluvnými stranami dohodnutou fikciou doručenia zásielok ako relevantný dôkaz o tom, že právny predchodca žalobcu žalovanému doručoval písomnosť, resp. že takýto dôkaz preukazuje, že žalovaný mal možnosť sa s jej obsahom oboznámiť - konkrétne s výzvou zo dňa 30. januára 2020. Na predmetnom poštovom podacom hárku bolo uvedené podacie číslo zásielky k výzve zo dňa 30. januára 2020, prostredníctvom ktorého, ak mal súd doručovanie za nepreukázané, bolo a aj je možné si doručovania predmetnej zásielky overiť na verejne dostupnej stránke Slovenskej pošty v časti sledovanie zásielok. Pritom poukázal aj na § 185 ods. 2 CSP. Žalobcovi nie je zrejmé, prečo súd prvej inštancie nepostupoval podľa § 295 CSP a zároveň má žalobca za to, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí dostatočne neodôvodnil, prečo podací hárok nie je spôsobilý preukázať doručenie výzvy zo dňa 30. januára 2020, vzhľadom na čo považuje žalobca napadnutý rozsudok (aj) za nepreskúmateľný. Pokiaľ teda súd prvej inštancie a ani odvolací súd nepovažoval podací hárok za relevantný dôkaz o doručovaní písomnosti, mal možnosť overiť si podľa čísla zásielky na podacom hárku „osud“ zásielky - a to postupom podľa § 295 CSP z verejne dostupného zdroja - stránky Slovenskej pošty - kde je po zadaní čísla zásielky zrejmé, že výzva zo dňa 30. januára 2020 bola doručená adresátovi dňa 05. februára 2020. Odvolací súd teda bez relevantného odôvodnenia neakceptoval podací poštový hárok ako dôkaz žalobcu o doručení písomnosti do dispozičnej sféry žalovaného a jeho neakceptovanie si vo svojom rozhodnutí ani len náležite neodôvodnil. Podľa názoru žalobcu je v konaní právne nesporné, že žalobca relevantne preukázal odoslanie predmetnej

výzvy na adresu žalovaného poštovým podacím hárkom, čím zároveň preukázal, že sa písomnosť dostala do dispozičnej sféry žalovaného. Popretie skutkových tvrdení žalovaným je podľa žalobcu v tomto prípade nutné považovať za účelové a tendenčné, pričom svoje tvrdenia žalobca podoprel aj relevantnými dôkazmi. Žalobca navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Zástupca žalovaného vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedol, že žalovaný má za to, že odvolací súd dostatočne a zároveň jasne a zrozumiteľne zdôvodnil svoje rozhodnutie a podal zrozumiteľný a jasný výklad, prečo rozhodnutie prvoinštančného súdu potvrdil ako vecne správne. Žiadal, aby dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol ako nedôvodné, alternatívne aby napadnutý rozsudok „potvrdil ako vecne správny“ v celom napadnutom rozsahu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné.

6. Dovolateľ podal dovolanie z dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP a z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Dovolací súd najskôr pristúpil k posúdeniu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP.

7. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keď vytýkal odvolaciemu súdu nedostatočné odôvodnenie rozsudku, jeho nepreskúmateľnosť, nekonzistentnosť a nepredvídateľnosť, nakoľko právne závery odvolacieho súdu sú v extrémnom rozpore s doslovným znením zákona, odbornej literatúry, ako aj právnymi závermi v rozhodnutiach najvyšších súdnych autorít, čo žiadnym spôsobom neprispieva k princípu právnej istoty. Podľa názoru žalobcu bolo relevantne preukázané nielen odoslanie výzvy na adresu žalovaného poštovým podacím hárkom ale následne žalobca v spojení s vyhľadaním podacieho čísla zásielky na stránke poštového doručovateľa prostredníctvom služby sledovanie zásielok preukázal aj doručenie predmetnej výzvy. Vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu namietal postup súdov a poukazoval na § 185 ods. 2 CSP a § 295 CSP.

9. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom-ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019, sp. zn. 4Cdo/140/2019 alebo sp. zn. 4Cdo/120/2019).

10. Podľa nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 330/2013 súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré odborne, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom žiadanej súdnej ochrany. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť riadne a právne správne odôvodniť svoje rozhodnutie, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti prípadu.

11. Prípustnosť dovolania však dovolací súd musí skúmať skôr, než sa pustí do meritórneho (vecného) prejednávania dovolacích dôvodov. Už z toho vyplýva, že dovolací súd nemôže prípustnosť dovolania posudzovať podľa výsledku vecného prejednávania dovolania (jeho dôvodov). Rovnako nie je logické, aby dovolací súd uznesením odmietol dovolanie ako neprípustné z dôvodu, že podľa jeho názoru nejde o porušenie práva na spravodlivý proces, alebo preto, že nie je opodstatnený iný dovolací dôvod. Vo všetkých týchto prípadoch (fázach konania) nejde totiž už o prípustnosť, ale o dôvodnosť dovolania a obsah i forma rozhodnutia dovolacieho súdu sa musí riadiť ustanovením § 448 a § 449 CSP.

12. Citované ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti (*denegatio iustitiae*), keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov a teda sú svojvoľné a neudržateľné a keď rozhodnutie súdu neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne, ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

13. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

14. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

15. Podľa § 220 ods. 1 až 4 CSP v písomnom vyhotovení rozsudku sa po slovách "V mene Slovenskej republiky" uvedie označenie súdu, mená a priezviská sudcov rozhodujúcich vo veci, presné označenie strán a ich zástupcov, iných subjektov, označenie prejednávaného sporu, výrok, odôvodnenie, poučenie o lehote na podanie odvolania, o tom, na ktorý súd sa odvolanie podáva a o náležitostiach odvolania, poučenie o možnosti exekúcie a deň a miesto vyhlásenia.

(2) V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

(3) Ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

(4) Jednotlivé odseky odôvodnenia rozsudku sa označujú arabskými číslicami.

16. Podľa § 387 ods. 1 až 3 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

(2) Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

(3) Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

17. Podľa bodu 6.3. Všeobecných obchodných podmienok právneho predchodcu žalobcu účinných od 1. januára 2015, ktoré žalobca priložil k návrhu na vydanie platobného rozkazu (č. l. 42 a nasl.): „Písomnosť doručovaná poštou je doručená tretí deň po jej odoslaní, v cudzine siedmy deň po jej odoslaní, a to aj keď klient zmarí doručenie zásielky alebo sa o doručení zásielky nedozvedel. Banka zasiela písomnosti spravidla vo forme obyčajnej listovej zásielky.“

17.1. Z rozsudku dovolacieho súdu z 15. decembra 2020 sp. zn. 5Cdo/36/2020, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2021 ako judikát R 4/2021 vyplýva nasledujúca právna veta: „Ustanoveniu § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neodporuje a zásade zmluvnej voľnosti zodpovedá aj dohoda spotrebiteľa a veriteľa v spotrebiteľskej zmluve o tom, že pri doručovaní zásielky spotrebiteľovi sa môže uplatniť fikcia doručenia zásielky na poslednú známu adresu spotrebiteľa. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení do 31. decembra 2016 oprávňovalo banku postúpiť tretej osobe len pohľadávku, ktorá bola v čase postúpenia splatná“

18. Po oboznámení sa s obsahom uplatnených námietok žalobcom v odvolaní, ako aj s obsahom predložených listinných dôkazov, dovolací súd zistil, že odvolací súd dostatočne neodôvodnil svoj záver o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu z dôvodu nesplnenia podmienok na platné postúpenie pohľadávky na žalobcu, keďže žalobca nepreukázal doručenie výzvy zo dňa 30. januára 2020 (č. l. 97) a teda nepreukázal splnenie požiadaviek podľa § 53 ods. 9 OZ.

18.1. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku v bodoch 28.1. - 31.1., ktoré sa sústreďujú na v danom prípade kľúčovú problematiku doručovania do dispozičnej sféry adresáta (teórie dôjdenia), nie je vôbec zrejmé, prečo podací hárok EPH 188343456 (č. l. 172) predložený v konaní žalobcom nie je v kombinácii so zmluvným dojednaním v zmysle bodu 6.3. všeobecných obchodných podmienok právneho predchodcu žalobcu (č. l. 42 a nasl.), spôsobilý preukázať doručenie výzvy zo dňa 30. januára 2020 do dispozičnej sféry žalovaného. Rozhodnutie odvolacieho súdu pôsobí nepresvedčivo, keďže sa v odôvodnení napadnutého rozsudku obmedzil len na strohé konštatovanie, že predložený podací hárok EPH 188343456 nie je spôsobilý preukázať skutočnosť, že výzva zo dňa 30. januára 2020 bola žalovanému doručená do jeho dispozičnej sféry, a to ani fikciou, keďže žalobca túto skutočnosť nepreukázal. (viď bod 28.1., resp. 29.1. napadnutého rozsudku).

18.2. Údajmi vyplývajúcimi z predloženého podacieho hárku (doručovacia adresa, adresát atď.) a jeho spôsobilosťou preukázať účinné doručenie do dispozičnej sféry žalovaného, a to aj v kontexte vyššie uvedeného zmluvného dojednania strán sporu týkajúceho sa fikcie doručenia, sa však odvolací súd vyčerpávajúco nezaoberal. Dovolací súd uzatvára, že odvolací súd v rámci odôvodnenia svojho potvrdzujúceho rozsudku irelevantnosť predloženého podacieho hárku z hľadiska (ne)preukázania doručenia výzvy zo dňa 30. januára 2020 do dispozičnej sféry žalovaného dostatočným spôsobom nevysvetlil. So zreteľom na uvedené dovolací súd konštatuje, že žalobca opodstatnene namieta porušenie svojich procesných práv v takej miere, že postupom súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nerešpektovaním pravidla riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu došlo v konaní k procesnej vade podľa § 420 písm. f) CSP, ktorá zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale zároveň aj jeho dôvodnosť. Vec prejednávajúci senát na tomto mieste uvádza, že rovnakým spôsobom v obdobnej veci postupoval dovolací súd aj v rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/15/2024.

19. Dovolateľ v dovolaní argumentuje aj tým, že v poštovom podacom hárku bolo uvedené podacie číslo

zásienky k výzve zo dňa 30. januára 2020, prostredníctvom ktorého, ak mal súd doručovanie za nepreukázané, bolo a aj je možné si doručovania predmetnej zásielky overiť na verejne dostupnej stránke Slovenskej pošty v časti sledovanie zásielok a poukázal na § 185 ods. 2 CSP. Dovolací súd v prvom rade uvádza, že takúto argumentáciu dovolateľ vôbec v odvolaní neprezentoval. Aj napriek už uvedenému nenamietaniu v odvolaní, dovolací súd uvádza, že sledovanie zásielok na verejne dostupnej webovej stránke Slovenskej pošty nie je možné vyhodnotiť v zmysle ustanovenia § 185 ods. 2 CSP ako verejný register alebo zoznam.

19.1. Pod verejnými registrami a zoznamami má zákonodarca na mysli predovšetkým kataster nehnuteľností, Obchodný register, Register exekúcií, Register záložných práv, Register dražieb a pod. Cieľom právnej úpravy, ktorá umožňuje súdu vykonať taký dôkaz, ktorý strany nenavrhl, ak tento dôkaz vyplýva z verejných registrov alebo zoznamov, je, aby boli v súdnom konaní eliminované také situácie, že rozhodnutie súdu bude v rozpore so skutočnosťou. V praxi sa môže stať, že stranami tvrdené skutočnosti nie sú v súlade so skutočnosťou, a to napríklad v dôsledku omylu žalobcu pri spisovaní žaloby alebo v dôsledku zmeny pozemkových úprav (zmena očíslovania, rozdeľovanie a spájanie parciel a pod.). Vtedy je namieste, aby súd nebol viazaný dôkaznými návrhmi strán a aby vykonal dôkazy za účelom zosúladenia tvrdení strán so skutočnosťou, ktorá z týchto registrov vyplýva. V opačnom prípade by bolo rozhodnutie nevykonateľné. Uvedenú právomoc súdu treba vnímať ako prevenciu pred zmarením účinkov súdneho rozhodnutia. Ak by súd toto oprávnenie nemal, mohla by byť jeho činnosť pri nevykonateľných rozsudkoch napokon zbytočná. Môžeme povedať, že súd má v dôsledku tejto právomoci právo modifikovať aj žalobnú žiadosť žalobcu. V tomto prípade však nepôjde o zmenu žaloby, ale len o zmenu formulácie výroku súdu. Súd môže vo výroku použiť iné výrazy, ktorými vyjadrí vo svojom výroku rovnaké práva a povinnosti, ktorých sa navrhovateľ domáha. Iba súd totiž rozhoduje o tom, ako bude formulovaný výrok jeho rozhodnutia; prípadným návrhom navrhovateľa na znenie výroku rozhodnutia pritom nie je viazaný. (Civilný sporový poriadok, C. H. BECK, 2. vydanie, 2022, s. 742 - 766: K. Gešková). Sledovanie zásielok dostupné na webovej stránke Slovenskej pošty nespĺňa charakter verejného registra alebo zoznamu v zmysle § 185 ods. 2 CSP, keďže ho takto neoznačuje osobitný právny predpis, ako v prípadoch vyššie uvedených registrov, či zoznamov. Táto dovolacia námietka je vo vzťahu k namietanému dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP v zmysle vyššie uvedeného neopodstatnená.

20. Dovolaciemu súdu nie je zrejماً námietka žalobcu v dovolaní, prečo súd nepostupoval podľa § 295 CSP, podľa ktorého súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz. Ustanovenie § 295 CSP predstavuje jedno z kľúčových ustanovení prelamiujúce dispozičný princíp v civilnom procese s cieľom poskytnúť spotrebiteľovi čo najväčšiu mieru ochrany jeho práv garantovaných hmotným právom. Zaobstarávanie a vykonávanie dôkazov v prospech spotrebiteľa ex officio nie je novou myšlienkou, ktorú by prinášala rekonštrukcia. Táto idea bola podrobne rozpracovaná v judikatúre Súdného dvora Európskej únie a medzičasom sa v širokej miere etablovala aj vo vnútroštátnej rozhodovacej činnosti súdov všetkých inšancií. Dovolateľ pozabudol, že uvedené ustanovenie týkajúce sa dokazovania z logiky veci a ochrany spotrebiteľa ako slabšej strany v danej konkrétnej veci sa vzťahuje na spotrebiteľa ako takého, preto aj táto dovolacia námietka vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP je neopodstatnená a naviac rovnako nebola vznesená v rámci odvolacieho konania.

21. Dovolací súd všeobecne k vyššie uvedeným dovolacím námietkam, ktoré neboli predmetom odvolacieho konania udáva, že z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy dovolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych opravných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, teda vecne (argumentačne), čo znamená, že dovolateľ môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietal už v rámci riadneho opravného prostriedku a ktoré boli meritórne posudzované dovolacím súdom v jeho neprospech (R 73/2019).

21.1. V sporovom konaní je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán, pričom povinnosť strany tvrdiť je jednou zo základných povinností v sporovom konaní, má kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (článok 8 Základných princípov CSP). Vo všeobecnosti platí, že dôkaznú povinnosť a s ňou súvisiace dôkazné bremeno má v spore každý, kto v spore niečo tvrdí. Nový procesný kódex s účinnosťou od 1. júla 2016 zaviedol do procesného práva nový inštitút prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, ktoré ako úkony procesných strán podliehajú koncentrácii konania.

21.2. Ak teda dovolateľ uplatnené námietky v dovolaní neuplatnil v odvolacom konaní, nemôže ich posudzovať dovolací súd pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP a contrario). V podstate obdobne postupuje vo svojej činnosti aj ústavný súd, z ktorého judikatúry vyplýva, že ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc a sťažnosť sťažovateľa odmietne (II. ÚS 70/2017). Aj z tohto dôvodu sú preto dovolacie námietky uvedené vyššie v bodoch 19. a 20. vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP neopodstatnené.

22. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/44/2015, 2Cdo/111/2014, 3Cdo/4/2012, 4Cdo/263/2013, 5Cdo/241/2013, 6Cdo/591/2015, 7Cdo/212/2014, 8Cdo/137/2015). Dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v súlade s ustanovením § 449 ods. 1 CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

23. V ďalšom konaní je odvolací súd povinný svoje rozhodnutie náležite odôvodniť v súlade s ustanovením § 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 a § 387 ods. 3 CSP. Odvolací súd odôvodní (vysvetlí) spôsobilosť predloženého podacieho hárku (ne)preukázať doručenie výzvy z 30. januára 2020 do dispozičnej sféry žalovaného, a to aj s ohľadom na zmluvnými stranami dohodnutú fikciu doručenia zásielok (viď body 18. až 18.2. tohto uznesenia).

24. Uznesením č. k. 1Csp/179/2021-369 z 23. januára 2024 súd prvej inštancie rozhodol o povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanému trovy konania vo výške 40 eur a to do 15 dní od doručenia predmetného uznesenia.

25. Podľa § 439 CSP dovolací súd je rozsahom dovolania viazaný okrem prípadov, ak a) od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý dovolaním nebol dotknutý, b) ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a dovolanie podal len niektorý zo subjektov, c) určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

26. Vydanie uznesenia o náhrade trov konania v konkrétnej výške je jednostranne závislé od existencie právoplatného rozhodnutia vo veci. Zrušením rozsudku odvolacieho súdu uznesenie o výške náhrady trov konania ako závislé rozhodnutie stratilo svoj podklad. Bez nadväznosti na predchádzajúce (zrušené) rozhodnutie by zostalo uznesenie o výške náhrady trov konania osamotené, strácalo by rozumný zmysel, čo by zároveň odporovalo princípu právnej istoty (sp. zn. 4Obdo7/2018, 3Obo/9/2017). Závislým výrokom môže byť nielen dovolaním dotknutý výrok, tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného, samostatného rozhodnutia v danej veci (R 73/2004).

27. Na základe uvedených dôvodov dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok, vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania, v súlade s § 449 ods. 1 CSP a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 450 a § 390 CSP). Zároveň zrušil aj uznesenie o trovách konania v súlade s § 449 v spojení s § 439 CSP.

28. Podľa § 455 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom odvolacieho súdu.

29. O trovách pôvodného konania a o trovách odvolacieho konania rozhodne odvolací súd v novom

rozhodnutí vo veci samej (§ 453 ods. 3 CSP).

30. Rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.